

ἀπὸ τὸ θρόνο «Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν»⁹⁶.

Στὴ συνέχεια ὁ Πατριάρχης κατεβαίνει ἀπὸ τὸ θρόνο καὶ μοιράζει τὸ Ἀντίδωρο μπροστὰ στὸ θρόνο, ποὺ τὸ κρατῇ ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης με ἐπανακαλύμμαχο, ἐνῶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὴς Καταβασίης τῆς ἡμέρας ἀργῆς ἢ Καλλιφωνικοῦς Εἰρμούς, ὅταν ὑπάρχει πολὺ πλῆθος κόσμου⁹⁷. Πρῶτα παίρνει ὁ ἴδιος τὴ μερίδα του, ἔπειτα δίνει στὸ Μ. Ἐκκλησιάρχῃ, στὸ Μ. Ἀρχιδιάκονο, Δευτερεύοντα, στοὺς χοροὺς καὶ ὅλο τὸ λαό.

ΠΟΤΕ ΟΙ ΧΟΡΟΙ ΚΕΤΕΒΑΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΑΣΙΔΙ ΤΟΥΣ

α) Στὸν Ἑσπερινό:

1) Στὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα», «Εὐλογητός» καὶ «Δεῦτε Προσκυνήσωμεν».

2) Στὰ «Θεοτόκε Παρθένε» τῶν Κατανυκτικῶν Ἑσπερινῶν.

3) Στὰ «Σοφία», «Τὸν Δεσπότην» μέχρι τὸ τέλος.

β) Στὸν Ὅρθρο:

1) Στὸ «Εὐλογητός», «Βασιλεῦ Οὐράνιε».

⁹⁶ Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὅταν λειτουργεῖ ὁ Πατριάρχης, ὁ ἴδιος κάνει τὴν Ἀπόλυση καὶ αὐτονόητον ὅτι ἀμέσως λέγει καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν», ἐνῶ ὁ ἱερεὺς ἐπαναλαμβάνει τελευταίως «Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότη».

⁹⁷ Στὴς Μεγάλες Ὁρεὲς τῶν Χριστουγέννων, ὅταν τελεῖται θεία Λειτουργία, τὴ Μ. Πέμπτη, καὶ τὸ Μ. Σάββατο τὸ Ἀντίδωρο τὸ μοιράζει ὁ Πατριάρχης χωρὶς νὰ ψάλλονται οἱ Καταβασίαι, ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς Δομεστίχους τὸ «Τοῦ Δείπνου Σου τοῦ Μυστικοῦ», ποὺ ψάλλεται χῦμα, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τὴν Ὁραία Πύλη μεταλαμβάνει τοὺς πιστοὺς.

2) Στὸν «Ἐξάψαλμο», «Εἰρηνικά», «Θεὸς Κύριος», «Ἀπολυτίκια».

3) Στὸ «Δόξα» τῶν Εὐλογηταρίων.

4) Στὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη» τῆς εἰσόδου τοῦ Ἀρχιερέα.

5) Στὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», «Ἐλέησόν με» μέχρι καὶ τὸ «Ἰδοὺ γάρ».

6) Στὰ «Μεγαλυνάρια». (Ὅχι ὅμως ὅταν ψάλλεται ὁ Κανόνας τῆς Θ' Ὁδῆς).

7) Στὸ «Ἐξαποστειλάριο», μόνο ὁ ἀριστερὸς χορὸς⁹⁸.

8) Στὸ «Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα» στίς ἀρχιερατικὲς Λειτουργίες.

9) Στὸ «Αἰνεῖτε», στίς Ἀρχιερατικὲς Χοροστασίαις⁹⁹.

10) Στὴν «Δοξολογία».

γ) Στὴ Λειτουργία:

1) Στὸ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία».

2) Στὸ «Εὐαγγέλιο».

3) Στὸ «Ὡς τὸν βασιλέα».

4) Στὸ «Σὲ ὑμνοῦμεν», «Ἀξιόν ἐστιν».

5) Στὸ «Πρόσχωμεν». «Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις», «Εἰς ἄγιος».

⁹⁸ Στὸν Πατριαρχικὸ Ναὸ «Ἐπὶ χοροστασίας ἄλλου συνοδικοῦ ἀρχιερέως ψάλλοντος τὸ Ἐξαποστειλάριον ὁ λαμπάδαριος ψάλλει τοῦτο ἀπὸ τοῦ στασιδίου αὐτοῦ» (Ἀγγέλου Βουδούρη, Οἱ Μουσικοὶ Χοροὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς κάτω χρόνους, εἰς Ὁρθοδοξία 12 (1937) 154, ὑποσημείωσις. Καὶ Ἀνάτυπον 1937, σελ. 10).

⁹⁹ Δὲς τὴ μελέτη αὐτὴ στὸ κεφάλαιο, «Πατριαρχικὴ Χοροστασία».

6) Στο «Μετὰ φόβου», «Εἶδομεν τὸ φῶς» μέχρι τὸ τέλος.

7) Στα «Κύριε ἐλέησον» τῆς χειροτονίας διακόνου, πρεσβυτέρου, ἐπισκόπου.

δ) Στὸς Χαιρετισμούς:

1) Στο «Εὐλογητός», «Βασιλεῦ Οὐράνιε».

2) Στὸς «Χαιρετισμούς».

3) Στὴν «Ὁραιότητα».

ε) Στὸν Παρακλητικὸ Κανόνα:

1) Στο «Εὐλογητός», «Κύριε εἰσάκουσον», «Θεὸς Κύριος», «Ἀπολυτίκια».

2) Στο «Ἄξιόν ἐστιν».

3) Στο «Πάντων» ἢ «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων».

στ) Στὸ Μέγα Ἀπόδειπνο:

1) Στο «Εὐλογητός», «Βασιλεῦ Οὐράνιε».

2) Στο «Παναγία Δέσποινα».

3) Στο «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου».

4) Στο «Κύριε τῶν Δυνάμεων».

5) Στο «Παναγία Θεοτόκε», «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα».

6) Στο «Σφαγὴν σου», ἢ «Πάντων».

ζ) Στὶς Προηγιασμένες:

1) Στο «Παναγία Τριάς», «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία», «Δεῦτε προσκυνήσωμεν».

2) Στο «Κέλευσον», «Σοφία ὀρθοί, φῶς Χριστοῦ».

3) Στα «Κατευθυνθήτω».

4) Στὴν «Μεγάλῃ Εἰσοδῷ» καὶ συνέχεια ἀπὸ τὸ «ἰδοὺ θυσία μυστικὴ» μέχρι τὸ τέλος τοῦ Χερουβικοῦ.

5) Στο «Πρόσχωμεν», «Τὰ προηγιασμένα ἄγια», «Εἰς ἅγιος».

6) Στο «Μετὰ φόβου», «Εὐλογήσω» μέχρι τὸ τέλος.

η) Στὶς Μεγάλες Ὡρες:

1) Τὴν Μ. Παρασκευὴ τὸ πρωὶ στὸ «Σήμερον κρεμᾶται» χῦμα.

2) Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων στὸ «Σήμερον γεννᾶται» χῦμα.

3) Τὴν παραμονὴ τῶν Θεοφανείων στὸ «Τὴν χειρὰ Σου» χῦμα.

ς) Τὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδῃ:

Στὴν περιφορὰ τοῦ σταυροῦ τῇ Μ. Πέμπτῃ τὸ βράδι ἀπὸ τὸν ἱερέα.

ι) Στὶς Περιφορές:

1) Τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως σὲ ὅλη τὴν Τελετή.

2) Τοῦ Ἑπιταφίου τῇ Μ. Παρασκευῇ τὸ πρωὶ στὰ «Ἀπόστιχα καὶ στὸ Δοξαστικὸ τῶν Ἀποστόλων».

ια) Στὴν ἀνάγνωση τῶν Εὐχῶν τοῦ

Μεγάλου Ἀγιασμοῦ.

Ἡ κίνησις αὕτῃ «τοῦ ἀνεβάσματος καὶ τοῦ κατεβάσματος» στὰ στασίδια, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐλάβειαν τῶν ἱερῶν στιγμῶν ποὺ μᾶς φανερώνει, δίνει καὶ ἰδιαιτέρη χάρη καὶ ὁμορφιὰ στὴν ὅλη Ἀκολουθία.